

**Piesa românească —
 generos spațiu de valorificare
 a talentelor**

CORNEL VULPE

**interpretul rolului Ion Cristea
 din „Sfântul Mitică Blajinu“
 de Aurel Baranga**

— Ați interpretat o scrie de personaje din dramaturgia contemporană românească, atât pe scena Teatrului Giulești, cât și pe cea a Teatrului de Comedie. Pe care dintre ele le considerați împliniri... și ce au însemnat în cariera dumneavoastră artistică ?

— Am avut șansa să joc roluri diverse, frumoase, bine construite, care au constituit un stimulent în cariera mea artistică și un fundament în experiența mea profesională. Fiecare rol pe care l-am jucat mi-a pus multe probleme de viață și de profesiune, mi-a solicitat variate resurse artistice, m-a scos din sfera intuiției pure, oferindu-mi un vast teren de explorare, de forare în structura psihică și social-politică a personajului. Multe dintre ele mi-au dat mari satisfacții în decursul anilor în care am slujit cu pa-

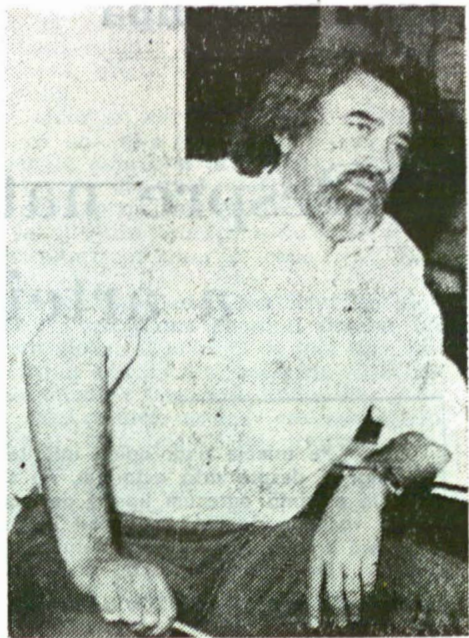
siune și credință teatrul și dramaturgia contemporană românească. Aș vrea să amintesc doar câteva. De pildă, Tudor Chiricuță din *Ochiul albastru* de Paul Everac (care mi-a adus un premiu de interpretare în cadrul Decadei Dramaturgiei originale contemporane, 1961), *Giucă din Oamenii și umbre* de Ștefan Berciu, *Dan Hirjoabă din Băiat bun dar cu lip-suri* de Nicuță Tanase, *Emil din Ninge la Ecuator* de Dorel Dorian, la Teatrul Giulești. Apoi, la Teatrul de Comedie, *Fotograf și Avocatul* din *Preșul* de Ion Băieșu (care se apropie de al 800-lea spectacol), *Urechel din Concurs de frumusețe* de Tudor Popescu, pentru care mi s-au acordat două premii de interpretare: unul în cadrul Festivalului Național „Cântarea României” și altul în cadrul Festivalului de dramaturgie originală de la Timișoara, ediția 1980.

În ultima vreme, iată-l pe Ion Cristea din *Sfântul Mitică Blajinu* de Aurel Baranga, despre care pot spune că a reprezentat o mare surpriză pentru mine. Mai întâi, am auzit că Valeriu Moisescu va monta la noi, la Comedia, piesa lui Baranga. Mi s-a adus la cunoștință că voi juca și eu. Piesa o cunoșteam, văzusem și spectacolul de la „Bulandra” cu Toma Caragiu. Eram convins că-l voi juca pe Colibaș. Surpriza a fost atunci când am aflat că sînt distribuit în rolul directorului Ion Cristea. În Colibaș — rol mînușă —, poate aș fi repetat alte exemple. Directorul Ion Cristea era însă cu totul opus obișnuințelor mele.

Personajul — tip ușor manevrabil de către superiori, deștept, care știe să se plieze instantaneu, manevrează la rîndul lui, cu ușurință, pe subalterni. El nu e capabil să gîndească singur, nu e în stare de mari mirșăvii, ci numai de găinării — fapt care îl situează în zona personajelor care beneficiază de o anume indulgență. Ion Cristea e întotdeauna surprins de evenimente, reacționează inconsecvent, după cum crede că e oportun. De aceea, micile sau marile lui izbucniri de autoritate și de personalitate devin ridicole și uneori nu sînt luate în serios. Poate tocmai de aceea, devine credibil în ochii spectatorului o farsă atât de naivă cîr e aceea în care îl implică Mitică Blajinu — personaj care-și ascunde gîndurile sub modestia umilului slujbaș — putînd astfel să apară ca o forță superioară, nu numai față de Cristea, ci și față de ceilalți, asemeni lui Cristea...

Am pornit la lucru cu o echipă excelentă de actori-colegi și intențiile regizorale au început să capete relief, munca a devenit creatoare, făcută cu multă dăruire; iar întâlnirea mea cu Moiescu, dorită de multă vreme, s-a dovedit a fi pentru amândoi de bun augur. Spectacolul a ieșit la înălțimea exigențelor noastre, la înălțimea exigențelor publicului de azi, și nu în ultimul rind a exigențelor cronicarilor, care — unii dintre ei, după aproape două sute de reprezentații — ne mai dau tircoale, pentru că vor să vadă dacă spectacolul se menține la nivelul de la premieră, dacă a crescut, dacă nu cumva a obosit, sau am obosit noi — cum din nefericire se întâmplă de multe ori în cazul comediilor. Dar, cu o asemenea echipă de actori și cu un regizor care-și supraveghează îndeaproape munca — chiar dacă nu face parte din colectivul Teatrului de Comedie — așa ceva nu se poate întâmpla. Personal, de fiecare dată când intru în scenă, am aceleași emoții ca și la premieră: nu pot să cobor stacheta, din motive de conștiință profesională în primul rind, dar, mai ales, pentru că structural așa sînt construit. Toate aceste izbinzi ale spectacolului le datorăm, desigur, autorului, și în egală măsură regizorului Valeriu Moiescu, care a știut să strunească o echipă de comedieni nărăvași, menținându-i la nivelul unei comedii de bună calitate, neștirbindu-i cu nimic din latura ei de satiră social-politică.

Aristide Demetriad, de Miluță Gheorghiu, de George Vrca, de G. Storin sau de George Calboreanu — fiecare dintre ei a fost creatorul de neuitat al unor roluri monumentale ale dramaturgiei clasice românești; fie Ștefan, fie Vlaicu, fie Arbore, fie Ruzăn Grue...

Sansa, și nu în ultimul rind propria-mi dorință, au făcut ca și eu să-mi leg destinul artistic, la modesta-mi dimensiune; de personaje ale dramaturgiei românești, cele mai multe dintre ele, contemporane.

Mi-au rămas ca pietre de hotar ale celor douăzeci de ani de meserie: Cain din Jocul vieții și al morții în deșertul de cenușă de Horia Lovinescu, Ștefan din Rugăciune pentru un disc-jockey de D. R. Popescu, Ion din Paharul cu sifon de Paul Everac, pînă la acest Ioviță. Căutător și luptător, pe drumuri grele dar și pline de pulbere de stele, în dorința de izbîndă a omului intransigent împotriva oricărei impurități care ar putea prejudicia construcția socialismului românesc. Necruțător cu sine, dar și cu cei din jur, el merge pînă la sacrificiu în realizarea idealului pe care și l-a propus. Lupta sa nu e lipsită de un anumit tragicism, care însă îl inobilează.

Întîlnirea cu regizorul Dan Alexandrescu ține de experiențele hotărîtoare în cariera unui actor. Consider că numai printr-o înțelegere perfectă între noi, eroul lui Everac a putut să capete adevărata lui dimensiune artistică.

Convorbiri realizate de
Maria MARIN

EMIL COȘERU

interpretul rolului Ioviță din „Cartea lui Ioviță” de Paul Everac

— Ce a însemnat pentru dumneavoastră personajul Ioviță din „Cartea lui Ioviță” de Paul Everac...

— O întâmplare fericită face ca în cel de-al douăzecilea an al profesiei de actor pe scena Teatrului Național din Iași să pot apărea în fața minunatului și exigentului public ieșean cu un rol care, cel puțin pentru mine, este și va fi memorabil. Sper să rămînă la fel și pentru public!

Am considerat întotdeauna că actorul se cuvine să servească cu întreaga sa capacitate creatoare în primul rind eroii dramaturgiei țării sale. Toți cei care astăzi ne revin în memorie ca mari înaintași ai noștri în ale artei actorului, fie că e vorba de Constantin Nottara, de